

Sammanfattning

BNP-tillväxten var tillfälligt hög första kvartalet i år. Både export och investeringar föll och en stor del av produktionsökningen resulterade i lageruppgygnad. Förtroendet hos hushåll och företag stiger långsamt, men från låga nivåer. Konjunkturåterhämtningen inleds först till hösten och arbetslösheten börjar falla i slutet av 2014. Industrin satte märket i årets avtalsrörelse och löneökningstakten blir i genomsnitt knappt 3 procent per år 2013–2015. De ingångna avtalen bäddar för lågt inflationstryck. Riksbanken rör inte reporäntan trots låg inflation och hög arbetslöshet. Finanspolitiken är expansiv i år men måste stramas åt framöver om överskottsmålet ska uppnås.

TILLFÄLLIGT STARKARE TILLVÄXT FÖRSTA KVARTALET

BNP växte överraskande starkt i Sverige första kvartalet i år (se diagram 1). Konjunkturbarometern hade visserligen indikerat en viss förstärkning jämfört med fjärde kvartalet i fjol, men inte en så kraftig uppgång i BNP som blev fallet. Den underliggande efterfrågeutvecklingen var dock svag. Både export och investeringar föll och en stor del av produktionsökningen resulterade i ofrivillig lageruppgygnad. Hushållens konsumtionsutgifter växte i ungefär samma takt som tidigare, delvis beroende på den ovanligt kalla vintern som spädde på energikonsumtionen.

Många förtroendeindikatorer, som inköpschefsindex och konsumentförtroende, började stiga i slutet av 2012 både i Sverige och i omvärlden (se diagram 2 och diagram 3). De senaste månaderna har uppgången kommit av sig och inköpschefsindex ligger kring eller under 50-gränsen som indikerar tillväxt. Indikatorerna tyder på svag eller till och med negativ tillväxt i Sverige andra kvartalet.

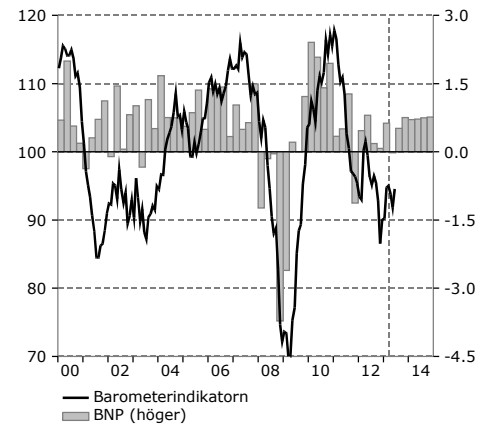
I Sverige beräknas BNP ligga still andra kvartalet när framför allt lagerinvesteringarna bidrar mindre till efterfrågan. Företagen, främst inom industrin, rapporterar också om lägre investeringar under 2013 i SCB:s senaste investeringsenkät. Även om stigande disponibel inkomst, historiskt hög sparkvot och en betydande förmögenhet innebär att hushållen har goda möjligheter att konsumera, tyder inte konfidensindikatorerna på mer än genomsnittlig ökning av konsumtionen de närmaste kvartalen.

FALLET I EUROPA MILDTRAS

I euroområdet har BNP fallit sex kvartal i rad (se diagram 4). Nedgången har dock dämpats i år och många förtroendeindikatorer har vänt upp, men ligger fortfarande på en låg nivå. Under andra halvåret 2013 väntas BNP börja stiga igen och tillväxten ökar sedan under 2014. De senaste årens kraftiga finanspolitiska åtstramningar mildras i år och nästa år samtidigt som den mycket expansiva penningpolitiken fortsätter. När nu förtroendet hos hushåll sakta återvänder och de finansiella marknaderna stabili-

Diagram 1 Barometerindikatorn och BNP

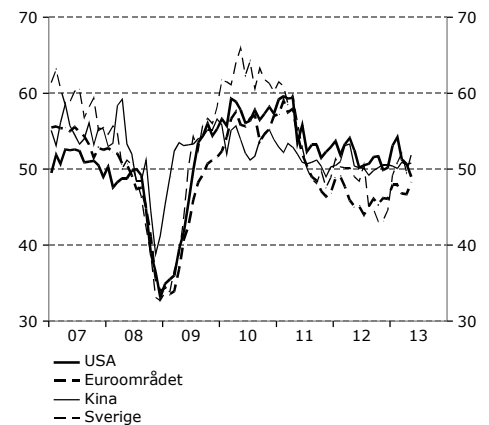
Index medelvärde=100, månadsvärden respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 2 Inköpschefsindex i tillverkningsindustrin i USA, euroområdet, Kina och Sverige

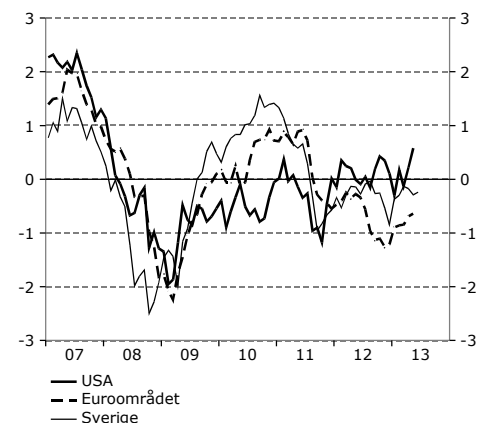
Diffusionsindex, säsongsrensade månadsvärden

Källor: Institute for Supply Management, NTC Research Ltd, National Bureau of Statistics of China och Macrobond.

Diagram 3 Konsumentförtroende i USA, euroområdet och Sverige

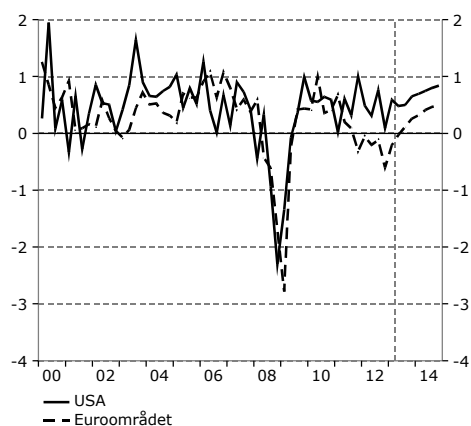
Standardiserade avvikelser från medelvärde, månadsvärden

Källor: Conference Board, Eurostat och Konjunkturinstitutet.

Diagram 4 BNP i USA och euroområdet

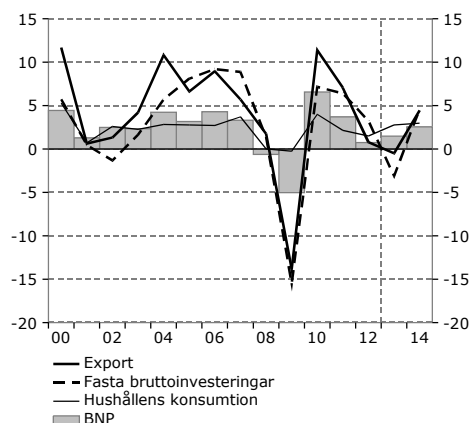
Procentuell förändring, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: Bureau of Economic Analysis, Eurostat och Konjunkturinstitutet.

Diagram 5 BNP och efterfrågan

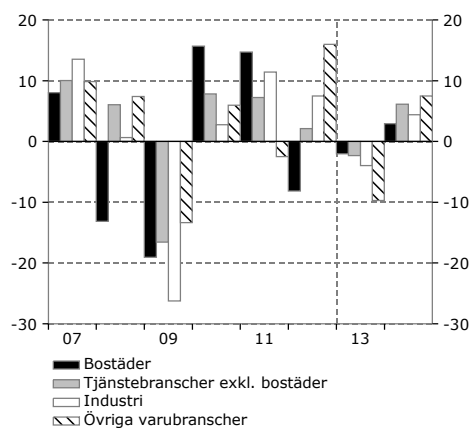
Procentuell förändring

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 6 Fasta bruttoinvesteringar i näringslivet

Procentuell förändring

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

seras, ökar konsumtionen och bostadsinvesteringar slutar falla. Det finns också ett uppdämt investeringsbehov på många håll i näringslivet som kommer leda till högre investeringar när kapacitetsutnyttjandet börjar öka.

Det är dock en försiktig återhämtning som inleds i slutet av 2013. Fortfarande finns ett stort behov av att återställa konkurrenskraften i södra Europa. Det kan inte uteslutas att banksystemet behöver ytterligare kapitaltillskott, vilket sätter ytterligare press på statsfinanserna och kan utlösa förnyad oro på de finansiella marknaderna. Den mest sannolika utvecklingen är dock att Europas institutioner kan hantera de oroshärddar som blossar upp.

KONJUNKTURÅTERHÄMTNINGEN FORTSÄTTER I USA

Trots kraftig finanspolitisk åtstramning under inledningen av 2013 fortsätter den amerikanske konjunkturåterhämtning som påbörjades andra halvåret 2009. Både företagens investeringar och bostadsinvesteringarna har vänt upp från de mycket låga nivåerna efter finanskrisen. Hushållen har amorterat ner sina skulder betydligt, vilket tillsammans med den mycket expansiva penningpolitiken stimulerar bostadsmarknaden.

BNP-tillväxten var 0,6 procent första kvartalet i år men kommer att dämpas något de närmaste kvartalerna (se diagram 4). Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin har fallit de senaste månaderna, vilket delvis kan förklaras med den svaga exportefterfrågan från bland annat euroområdet. Exporten kommer att öka snabbare framöver, liksom konsumtionen när finanspolitiken får en mindre åtstramande inriktning och arbetsmarknadsläget förbättras ytterligare.

EXPANSIV POLITIK I JAPAN STIMULERAR TILLVÄXT

I Japan har omläggningen av den ekonomiska politiken andra halvåret 2012 haft en tydlig effekt på förtroendeindikatorer och BNP-tillväxten under första kvartalet i år. Aktiekurserna har också stigit kraftigt på Tokyo-börsen sedan förra hösten även om delar av uppgången har raderats ut under den senaste tiden. Framöver bedöms tillväxten öka än mer så att arbetslösheten faller tillbaka. Japans mycket stora statsskuld och höga budgetunderskott utgör dock en betydande risk. Skulle återhämtningen komma av sig, och om de planerade åtstramningarna av finanspolitiken (bland annat höjd moms) därmed skjuts på framtiden, kan förtroendet för den japanska statens kreditvärdighet snabbt gå förlorad. Räntorna på statsskulden kan då stiga snabbt, vilket ytterligare försenar återhämtningen.

HUSHÅLLENS KONSUMTION DRIVER TILLVÄXTEN I SVERIGE

BNP-tillväxten i Sverige ökar från 0,7 procent i fjol till 1,5 procent i år och sedan ytterligare till 2,5 procent nästa år (se diagram 5). I år faller både investeringar och export. Efterfrågan

ökar ändå eftersom hushållen ökar sin konsumtion relativt mycket. När BNP i euroområdet slutar falla och den globala efterfrågan ökar snabbare får exporten en skjuts uppåt och bidrar till högre tillväxt i BNP 2014. Då stiger kapacitetsutnyttjandet i industrin vilket stimulerar branschens investeringar (se diagram 6). Investeringarna i tjänstebranscherna (exklusive bostäder) har ett liknande förlopp. Investeringsnedgången i år förstärks av att bostadsinvesteringarna fortsätter att falla, om än inte lika snabbt som i fjol. Stigande optimism i hushållssektorn i kombination med fortsatt låga räntor väntas stimulera till ökat bostadsbyggand 2014.

ARBETSLÖSHETEN FORTSÄTTER ATT STIGA SVAGT

I Sverige har arbetslösheten stigit de senaste två åren och är nu 8,4 procent (se diagram 7). En bidragande orsak till den höga arbetslösheten är att arbetskraften har ökat kraftigt, delvis som en följd av ekonomisk-politiska reformer. Under samma tid har sysselsättningen stigit svagt och sysselsättningsgraden har varit oförändrad. Sysselsättningsgraden har till och med ökat i de flesta åldersgrupper, men uppgången i åldersgruppen 15–74 år begränsas av det faktum att andelen äldre i befolkningen, med lägre genomsnittlig sysselsättningsgrad, har stigit.

Mätt med sysselsättningsgraden är alltså inte läget på arbetsmarknaden ovanligt svagt. Jämfört med de flesta andra europeiska länder är sysselsättningsgraden hög (se diagram 8). Det beror bland annat på ett högt arbetskraftsdeltagande bland kvinnor och äldre i Sverige samt att den svaga utvecklingen i Europa inte har drabbat den svenska arbetsmarknaden i samma utsträckning som i en del andra länder.

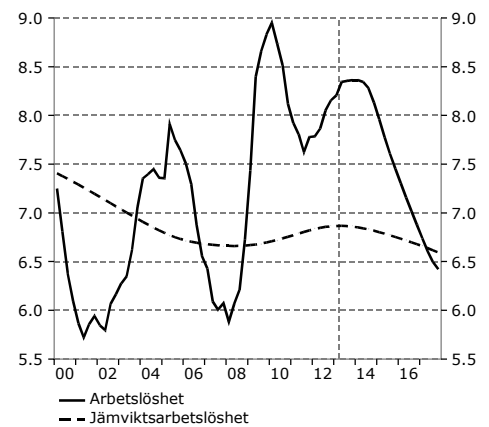
Den svaga BNP-utvecklingen i år medför att efterfrågan på arbetskraft ökar långsamt och arbetslösheten ligger kvar på strax under 8,5 procent till slutet av 2014. Det dröjer ända till början av 2017 innan arbetslösheten når ner till den bedömda jämviktsnivån på strax över 6,5 procent.

INDUSTRIN SATTE MÄRKET I ÅRETS AVTALS RÖRELSE

I årets avtalsrörelse har nu en majoritet av de anställda fått nya, treåriga centrala avtal som ger sammanlagda avtalade kostnadsökningar på 6,8 procent. Ovanpå de centralt överenskomna löneökningarna tillkommer lokala och individuella löneavtal. Sammantaget väntas detta resultera i att lönerna i ekonomin som helhet ökar med i genomsnitt 2,8 procent per år 2013–2015 (se diagram 9). Denna löneökningstakt ligger i linje med det samband med arbetsmarknadsläget som kunnat observeras i Sverige sedan Industriavtalet tecknades 1997. Nedväxlingen i löneökningstakten är en normal följd av den höga arbetslösheten och tolkas inte som ett tecken på en mer återhållsam lönebildning i syfte att pressa ner jämviktsarbetslösheten.

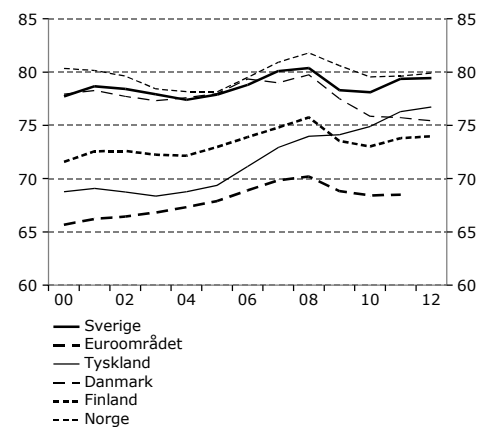
Alla avtal är inte klara ännu och det finns uppsägningsklausuler för det tredje året i flera av de ingångna avtalen. Men osäker-

Diagram 7 Arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet
Procent av arbetskraften, säsongsrensade kvartalsvärden

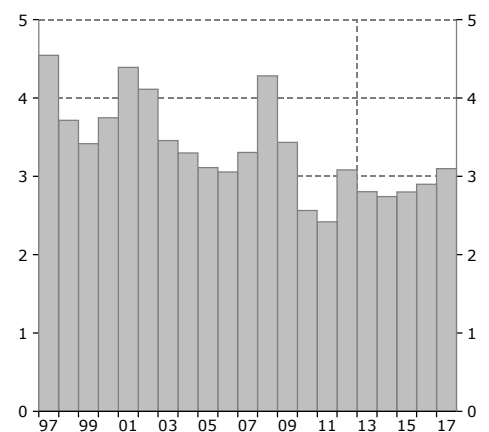
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 8 Sysselsättningsgrad
Procent av befolkningen 20–64 år

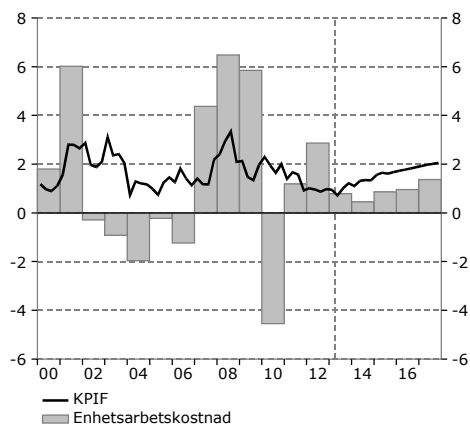
Källa: Eurostat.

Diagram 9 Timlön i hela ekonomin
Procentuell förändring

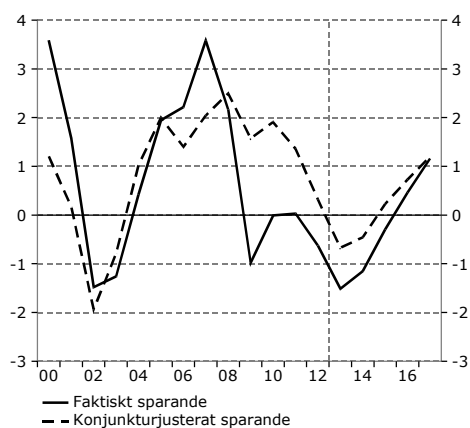
Källor: Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Diagram 10 Konsumentpriser och enhetsarbetskostnad i näringslivet
Årlig procentuell förändring, kvartalsvärden respektive årsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

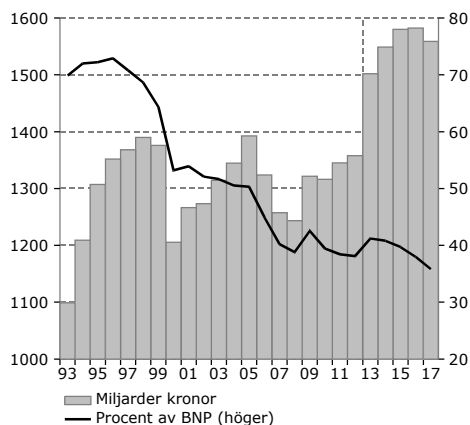
Diagram 11 Faktiskt och konjunkturjusterat finansiellt sparande
Procent av BNP respektive procent av potentiell BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 12 Konsoliderad bruttoskuld (Maastrichtskuld)

Miljarder kronor respektive procent av BNP, löpande priser

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

heten om den framtida löneutvecklingen är nu betydligt lägre än i början av året. De måttliga avtalade löneökningarna bäddar för ett lågt inflationstryck de kommande åren.

Produktivitetstillväxten har samtidigt växlat upp vilket också dämpar enhetsarbetskostnaderna som ökar måttligt under kommande år (se diagram 10). Inflationen mätt med KPIF kommer därför endast långsamt att stiga upp mot 2 procent 2017.

FYRA ÅR MED UNDERSKOTT I DE OFFENTLIGA FINANSERNA

Finanspolitiken är expansiv i år med sammanlagt 25 miljarder kronor i ofinansierade åtgärder från budgetpropositionen för 2013 och 2013 års ekonomiska vårproposition. Den låga BNP-tillväxten innebär samtidigt att många viktiga skattebaser utvecklas svagt. Sammantaget innebär det att det finansiella sparandet i offentlig sektor faller till -1,5 procent av BNP i år (se diagram 11).

Baserat på den knapphändiga information som finns i 2013 års ekonomiska vårproposition och uttalanden av regeringsföreträdare gör Konjunkturinstitutet bedömningen att regeringen kommer att föreslå 20 miljarder kronor i ofinansierade finanspolitiska åtgärder för 2014. Samtidigt växer BNP och skattebaserna då snabbare, vilket förstärker de offentliga finanserna. De bedöms dock fortsätta uppvisa underskott till och med 2015.

Även det konjunkturjusterade sparandet är negativt i år, vilket innebär att det låga sparandet inte enbart beror på den svaga konjunkturen. Förklaringen är att regeringen har bedrivit en aktiv stabiliseringspolitik med ofinansierade åtgärder i syfte att mildra konjunkturedgången. En aktiv finanspolitik bidrar till stabilare ekonomisk utveckling, men kräver en åtstramande finanspolitik när konjunkturläget förbättras.

Konjunkturinstitutet förutsätter att överskottsmålet kommer att följas. Finanspolitiken stramas åt så att det konjunkturjusterade sparandet når 1,2 procent 2017 då BNP-gapet är slutet och ekonomin befinner sig i konjunkturrell balans.¹ Med denna finanspolitiska prognos kommer den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld att falla som andel av BNP från och med 2014 (se diagram 12).² Den offentliga sektorns skuldsättning är låg i Sverige och det kan nu vara lämpligt att utreda om överskottsmålet bör justeras för den kommande 10-årsperioden.

Den finanspolitiska åtstramningen sker delvis med automatik. Utan nya politiska beslut blir politiken åtstramande eftersom skatteinkomsterna växer i takt med BNP medan många utgifter är nominellt oförändrade. Regeringens budgetprognoser baseras

¹ Konjunkturinstitutet bedömer att man behöver sikta på ett konjunkturjusterat sparande på 1,2 procent av potentiell BNP för att det faktiska sparandet i genomsnitt över en konjunkturcykel ska bli 1 procent. Det beror på att ekonomin oftare befinner sig i låg- än i högkonjunktur, se vidare fördjupningen "Överskottsmålet för offentliga finanser" i *Konjunkturläget*, mars 2013.

² Den stigande bruttoskulden 2013 beror till stor del på Riksbankens förstärkning av valutaservan som finansieras av ökad upplåning i Riksgälden. Denna försämrar inte statens nettoposition eftersom man får en motsvarande fordran på Riksbanken.

på oförändrad politik vilket alltså ger en automatisk budgetförstärkning. Denna prognos är dock inte särskilt realistisk eftersom en stigande andel äldre och yngre kommer att kräva bland annat mer vårdpersonal och lärare. Om det offentliga åtagandet skulle behållas på 2013 års nivå skulle det behövas 72 miljarder i inkomstförstärkning (skattehöjning) för att nå ett konjunkturjusterat sparande på 1,2 procent 2017, vilket enligt Konjunkturinstitutet (minst) krävs för att överskottsmålet ska anses vara uppfyllt.

Beroende på vilken vikt regeringen väljer att lägga vid överskottsmålet kommer den ekonomiska utvecklingen framöver att se lite olika ut. Detta illustreras i fördjupningen ”Alternativ finanspolitik: Effekter på konjunkturåterhämtning och offentligt finansiellt sparande” i kapitlet ”Makroekonomisk utveckling och ekonomisk politik 2013–2017”.

HUSHÅLLENS HÖGA SKULDER – ETT RESULTAT AV RATIONELLA VAL

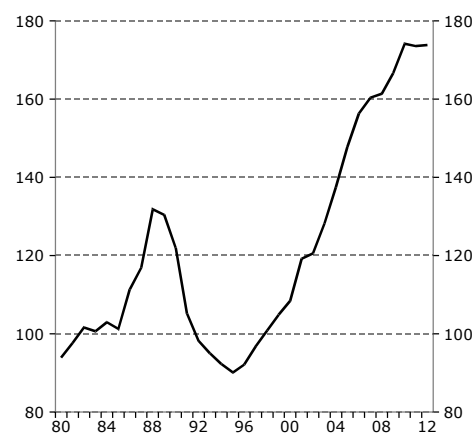
Majoriteten i Riksbankens direktion anför hushållens höga skuldsättning som ett argument för att inte sänka reporäntan trots låg inflation och hög arbetslöshet. Hushållens skulder har stigit kraftigt de senaste 15 åren och ligger nu på 174 procent av den årliga disponibla inkomsten (se diagram 13). Uppgången i skuldkvoten har dock stannat av det senaste året. Majoriteten i Riksbankens direktion är trots det obekvämt med hushållens, både i ett historiskt perspektiv och jämfört med i omvärlden, höga skuldsättningen.

I fördjupningen ”Lånar hushållen för mycket?” i kapitlet ”Makroekonomisk utveckling och ekonomisk politik 2013–2017” beskrivs hushållens balansräkningar och motiven till att ha skulder. Slutsatserna är att det finns flera goda skäl till varför hushållen har ökat sina skulder. De flesta skulder hänger samman med bostadsköp och marknadsvärdet av bostäder har stigit minst lika snabbt som skulderna – belåningsgraden har alltså i stort sett varit konstant eller till och med uppvisat ett svagt fall.

Den analys som har gjorts av flera olika bedömare pekar inte på någon allvarlig övervärdering av bostäder. De, i ett historiskt perspektiv, höga prisnivåerna kan i huvudsak förklaras med ett litet utbud i områden där efterfrågan växer snabbt, stigande inkomster, låga räntor och sänkt beskattning av fastigheter. Skulle bostadspriserna trots allt falla med ca 20 procent skulle inte effekten på den aggregerade efterfrågan bli så stor om det är frågan om ett isolerat bostadsprisfall.

Det låga byggandet och den efterföljande bostadsbristen är problematiskt för svensk tillväxt. Hyresreglering, kommunala planprocesser och bristande konkurrens i byggsektorn är faktorer som bidrar till att dämpa utbudet av bostäder. Skulle något av dessa förhållanden ändras är det rimligt att tro att det reala jämviktspriset på bostäder faller. Så länge det inte rör sig om några radikala förändringar kan anpassningen mot den nya lägre

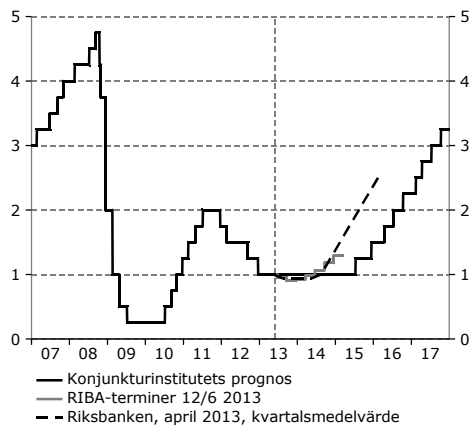
Diagram 13 Hushållens skulder i förhållande till disponibel inkomst
Procent

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 14 Reporänta

Procent, dagsvärden

Källor: NASDAQOMX, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

reala jämviktsnivån ske genom några år med stillastående nominella bostadspriser.

RIKSBANKEN RÖR INTE REPORÄNTAN

Inflationen ligger i nuläget betydligt under inflationsmålet och arbetslösheten är hög. Riksbankens prognos för reporäntan, den så kallade räntebanan, indikerar att det är mest sannolikt att reporäntan inte kommer att sänkas ytterligare (se diagram 14). Prissättningen på terminsmarknaden tyder samtidigt på att reporäntan blir kvar på dagens nivå till slutet av 2014. Eftersom den makroekonomiska utvecklingen de senaste månaderna ligger nära den som Riksbanken redovisade i sin prognos i april bedömer Konjunkturinstitutet att det mest sannolika är att reporäntan inte ändras det närmaste året.

Det finns inga tecken på att inflationen kommer att stiga i närtid och avtalsrörelsens utfall hittills tyder på en löneökningstakt strax under 3 procent i år och de kommande två åren. Detta är betydligt lägre än Riksbankens senaste prognos för löneökningstakten 2014–2015. De lägre löneökningarna och därmed svagare inflationstrycket medför enligt Konjunkturinstitutets bedömning att Riksbanken inte börjar höja reporäntan lika tidigt som i sin senaste prognos från april.

Konjunkturinstitutet anser dock att det är motiverat att sänka reporäntan ytterligare redan i sommar för att i någon mån påskynda återhämtningen och bidra till en snabbare uppgång i inflationen. Hushållens höga skuldsättning är i dagsläget inget hinder för att sänka reporäntan. De positiva effekterna av en sådan alternativ penningpolitik är dock relativt små och ska inte överdrivas.

Tabell 1 Nyckeltal

Procentuell förändring om inget annat anges

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP till marknadspris	6,6	3,7	0,7	1,5	2,5			
BNP, kalenderkorrigerad	6,3	3,7	1,1	1,5	2,7	3,1	3,0	2,6
Bytesbalans ¹	6,9	7,3	6,7	6,3	6,2	5,4	4,9	4,3
Arbetade timmar ²	2,0	2,4	0,6	-0,1	0,8	1,4	1,4	1,2
Sysselsättning	0,6	2,3	0,7	0,7	0,5	1,2	1,3	1,1
Arbetslöshet ³	8,6	7,8	8,0	8,3	8,3	7,7	7,1	6,6
Arbetsmarknadsgap ⁴	-2,3	-1,1	-1,2	-1,8	-1,7	-1,1	-0,5	0,1
BNP-gap ⁵	-3,6	-1,5	-1,9	-2,1	-1,7	-0,8	-0,1	0,3
Timlön ⁶	2,6	2,4	3,1	2,8	2,7	2,8	2,9	3,1
Arbetskostnad i näringslivet ²	0,1	2,9	3,7	2,7	2,8	2,9	3,0	3,2
Produktivitet i näringslivet ²	5,0	2,4	1,2	2,3	2,3	2,0	2,0	1,8
KPI	1,2	3,0	0,9	0,1	0,8	1,7	2,6	3,0
KPIF	2,0	1,4	1,0	1,0	1,3	1,6	1,8	2,0
Reporänta ^{7,8}	1,25	1,75	1,00	1,00	1,00	1,50	2,25	3,25
Tioårig statsobligationsränta ⁷	2,9	2,6	1,6	1,8	2,4	3,2	4,0	4,5
Kronindex (KIX) ⁹	114,3	107,6	106,1	102,8	102,6	102,1	101,9	101,8
BNP i världen	5,2	4,0	3,2	3,2	4,0	4,4	4,5	4,5
Offentligt finansiellt sparande ¹	0,0	0,0	-0,6	-1,5	-1,2	-0,3	0,5	1,2
Maastrichtskuld ¹	39,4	38,4	38,1	41,2	40,8	39,7	38,0	35,8
Konjunkturjusterat sparande ¹⁰	1,9	1,4	0,3	-0,7	-0,5	0,2	0,7	1,2

¹ Procent av BNP. ² Kalenderkorrigerad. ³ Procent av arbetskraften. ⁴ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. ⁵ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP. ⁶ Enligt konjunkturlönestatistiken. ⁷ Procent. ⁸ Vid årets slut. ⁹ Index 1992-11-18=100. ¹⁰ Procent av potentiell BNP.

Källor: SCB, Medlingsinstitutet, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

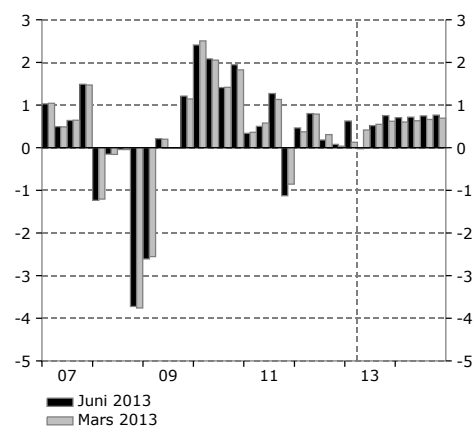
Prognosrevideringar 2013–2014

Detta avsnitt beskriver i punktform de viktigaste revideringarna av prognosen som publicerades i *Konjunkturläget*, mars 2013.

- Den internationella konjunkturutvecklingen avviker i genomsnitt endast marginellt från marsprognosen och prognosen för BNP-tillväxten i OECD är oförändrad.
- BNP-tillväxten i Sverige var överraskande stark första kvartalet, men flera tillfälliga faktorer bidrog till överraskningen och prognosen för tillväxten andra kvartalet har därför reviderats ner (se diagram 15).
- Samtidigt som BNP har utvecklats starkare har både export och näringslivets investeringar utvecklats svagare. Det är främst industrins investeringar som utvecklas svagare. Den något svagare exportefterfrågan framöver och de låga investeringsplanerna i SCB:s senaste investeringsenkät har motiverat en markant nedrevidering av investeringsprognosen för 2013.
- Hushållens konsumtion väntas öka något starkare både i år och nästa år än i föregående prognos. Det beror bland annat på att de reala disponibla inkomsterna väntas öka snabbare till följd av att skattesänkningar riktade mot hushåll nu bedöms bli större än vad som antogs i mars.
- Sammantaget innebär detta att prognosen för BNP-tillväxten har reviderats upp något både 2013 och 2014.
- Inflationen har samtidigt blivit lägre än väntat och väntas fortsätta vara lägre under resten av 2013, vilket bland annat indikeras av svag producentprisutveckling. Den lägre inflationen beror också på lägre oljepriser än väntat. Prognosen för KPIF-inflationen är nedreviderad även för 2014 (se diagram 16).
- Sysselsättningen har utvecklats något starkare än väntat, men det har även arbetskraften gjort så att arbetslösheten har blivit marginellt högre än vad som förutsågs i mars. Sysselsättningen väntas även framöver öka något starkare (se diagram 17).
- Det har inte kommit mycket ny information om finanspolitiken för 2014, men baserat på 2013 års ekonomiska vårproposition och de knapphändiga uttalanden som regeringsföreträdare har gjort, bedömer Konjunkturinstitutet att regeringen kommer att avisera ofinansierade åtgärder om 20 miljarder kronor 2014, vilket är 5 miljarder kronor mer än i förra prognosen.

Diagram 15 BNP

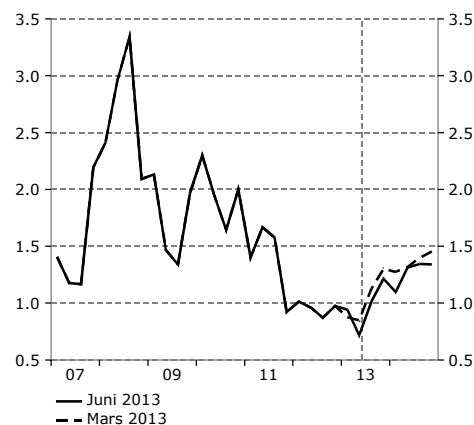
Procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 16 KPIF

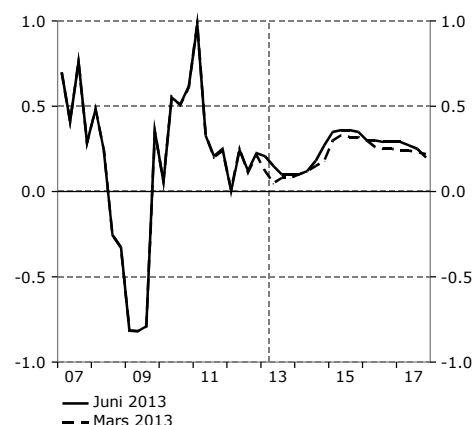
Årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 17 Sysselsättning

Procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 2 Nuvarande prognos och revideringar jämfört med prognosen i mars 2013

Procentuell förändring om inget annat anges

	2013		2014	
	Juni 2013	Diff.	Juni 2013	Diff
Internationellt				
BNP i världen	3,2	-0,1	4,0	-0,1
BNP i OECD	1,3	0,0	2,3	0,0
BNP i euroområdet	-0,7	-0,3	1,2	0,0
BNP i USA	1,9	0,2	2,8	0,1
BNP i Kina	7,9	-0,2	8,0	-0,2
Federal funds target rate ^{1,2}	0,25	0,00	0,25	0,00
ECB:s referänta ^{1,2}	0,50	-0,25	0,50	-0,25
Oljepris ³	105,6	-3,7	103,6	-3,4
KPI i OECD	1,7	-0,2	1,9	0,0
Försörjningsbalans				
BNP, kalenderkorrigerad	1,5	0,2	2,7	0,2
BNP	1,5	0,2	2,5	0,2
Hushållens konsumtion	2,8	0,3	3,0	0,3
Offentlig konsumtion	0,9	0,0	0,6	-0,1
Fasta bruttoinvesteringar	-3,1	-4,4	4,6	0,9
Lagerinvesteringar ⁴	0,3	0,3	0,0	0,0
Export	-0,5	-1,8	4,4	-0,2
Import	-0,9	-3,3	4,9	-0,1
Arbetsmarknad, inflation, räntor, med mera				
Arbetade timmar ⁵	-0,1	-0,3	0,8	0,2
Sysselsättning	0,7	0,2	0,5	0,1
Arbetslöshet ⁶	8,3	0,1	8,3	0,1
Arbetsmarknadsgap ⁷	-1,8	0,1	-1,7	0,1
BNP-gap ⁸	-2,1	0,6	-1,7	0,4
Produktivitet i näringslivet ⁵	2,3	1,0	2,3	-0,1
Timlön ⁹	2,8	0,0	2,7	0,0
KPI	0,1	-0,1	0,8	-0,3
KPIF	1,0	-0,1	1,3	-0,1
Reporänta ^{1,2}	1,00	0,00	1,00	0,00
10-årig statsobligationsränta ¹	1,8	-0,5	2,4	-0,8
Kronindex (KIX) ¹⁰	102,8	1,1	102,6	0,4
Bytesbalans ⁴	6,3	0,1	6,2	0,2
Offentligt finansiellt sparande ¹¹	-1,5	-0,1	-1,2	0,0

¹ Procent. ² Vid årets slut. ³ Dollar per fat, årsgenomsnitt. ⁴ Förändring i procent av BNP föregående år. ⁵ Kalenderkorrigerad. ⁶ Nivå, procent av arbetskraften. ⁷ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. ⁸ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP. ⁹ Enligt konjunkturlönestatistiken. ¹⁰ Index 1992-11-18=100. ¹¹ Procent av BNP.

Anm. Differensen avser skillnaden mellan nuvarande prognos och prognosen i mars 2013. Ett positivt värde innebär en upprevidering.

Källa: Konjunkturinstitutet.